

Ο Παλμός των Μηλιωταδων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 48 — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1988, Τ. Δ) νση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων
ΤΗΛ. (0656) 31244, 31376, (0651) 20217, 36909

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ

Επιτυχία σημείωσε ο αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας που έγινε στις 19 Φλεβάρη στο κέντρο «Τα Περιστέρια» στα Γιάννινα. Πολλοί χωριανοί και φίλοι του χωριού μας διασκέδασαν ως τις πρωινές ώρες μέσα σε μια γιορταστική ατμόσφαιρα.

Το μουσικό συγκρότημα των Σταύρου Κόκκινου - Γιάννη Γατσέλου προσέφερε κέφι και ζωντάνια με τα όμορφα δημοτικά τραγούδια τους. Το πρόγραμμα περιείχε και ευρωπαϊκή μουσική καθώς επίσης και λαϊκά τραγούδια. Ο χορός ήταν γενικός (Ζαγορίσιος) και καθένας χόρευε όποιο τραγούδι επιθυμούσε και όποια στιγμή ήθελε. Το μουσικό συγκρότημα είχε πληρωθεί από το Σύλλογο και είχε καταρτιστεί πρόγραμμα τραγουδιών. Ο χορός κράτησε ως τις 3 το πρωί. Βέβαια αρκετοί μερακλήδες συνέχισαν το γλέντι και πολύ αργότερα.

Στον αποκριάτικο χορό παρευρέθηκαν και οι βουλευτές Ιωαννίνων Ελευθέριος Γκλίνας και Θεμιστοκλής Δούλης, τους οποίους ευχαριστούμε για την παρουσία τους. Παρευρέθηκαν επίσης ο Πρόεδρος της Κοινότητας Δερματίου, ο Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. του Εκπ.κού Συλλόγου Δερματίου «Η Πρόοδος», μέλη του Δ.Σ. του Εκπ.κού - Εξωραϊστικού Συλλόγου Δερματίου «Ο Άλ-

γιος Νικόλαος» και ο Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. του Επιμορφωτικού Συλλόγου Μπαλντούμας.

Ο βουλευτής Ιωαννίνων Θεόδωρος Γεωργιάδης μας έστειλε από την Αθήνα το παρακάτω τηλεγράφημα για το χορό μας: «Ευχαριστώ για την τιμητική σας πρόσκληση. Λυπούμαι διότι λόγω ανεξάρτητοι από τη θέλησή μου δεν μου επιτρέπουν να παρευρεθώ στην εκδήλωσή σας. Σας εύχομαι καλή επιτυχία». Ο Δήμαρχος Ιωαννίνων Φίλιππος Φίλιος μας έστειλε επίσης το εξής τηλεγράφημα: «Αγαπητοί φίλοι. Θέλω να σας ευχαριστήσω για την τιμητική σας πρόσκληση. Την ίδια όμως μέρα και ώρα γίνονται οι εκδηλώσεις του Δήμου για τα 75 χρόνια από την απελευθέρωση της πόλης και αντιλαμβάνεστε τις δυσκολίες να παρευρεθώ στο χορό σας. Εύχομαι κάθε επιτυχία και καλή διασκέδαση σε όλους στην αποψινή γιορτή σας». Ευχαριστούμε τόσο τον κ. Γεωργιάδη όσο και τον κ. Φίλιο για τα καλά τους λόγια.

Οι γιορταστικές εκδηλώσεις για τις Αποκριές που είχαν προγραμματιστεί να γίνουν στο χωριό το Σάββατοκύριακο δεν έγιναν τελικά μετά το θάνατο της χωριανής μας Ελένης Γ. Μπαζαλέκου.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς στις 21 Φλεβάρη ο Πολιτιστικός Σύνδε-

σμος Ζαγορισίων διοργάνωσε αποκριάτικο γλέντι στο κέντρο «ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ» στα Γιάννινα.

ΑΣΥΜΦΟΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΕΝΟΥ - ΚΑΛΑΡΥΤΙΚΟΥ

«Για το χρόνο ένταξης του έργου Στενού - Καλαρύτικου στο πρόγραμμα της ΔΕΗ, δεν είναι δυνατό να γίνει πρόβλεψη, επειδή λόγω τη μεγάλης δαπάνης του δεν θεωρείται ως έργο προτεραιότητας».

Αυτό αναφέρει απαντητική επιστολή της ΔΕΗ προς το Δήμο Ιωαννιτών σχετικά με το ΥΗ έργο Στενού - Καλαρύτικου.

Ο Δήμος Ιωαννιτών είχε ζητήσει από τη ΔΕΗ να κατασκευάσει από μόνος του το υδροηλεκτρικό έργο στην τοποθεσία Κληματιά - Παλιουρή, κάτι που δεν δέχεται η ΔΕΗ αφού αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 1559/85 που αναφέρει ότι μπορούν να κατασκευάσουν αυτοπαραγωγοί μικρά υδροηλεκτρικά έργα μέχρι 5 MW, ενώ το φράγμα Κληματίας προβλέπεται να είναι ισχύος 10 MW. Με την ίδια επιστολή η ΔΕΗ αναφέρεται και στο φράγμα Στε-

νού - Καλαρύτικου το οποίο δεν έχει περιληφτεί στο πρόγραμμα ανάπτυξης της ΔΕΗ 1987 - 1991 - 1996.

Ως γνωστό υπάρχει πρόταση του συμπατριώτη μας

κ. Παπαβρανούση να διοχετευτεί νερό από το υπό κατασκευή φράγμα με σήραγγα από τη Μπαλντούμα, για να εξυγιανθεί η λίμνη των Ιωαννίνων.

Γι' αυτό το θέμα η ΔΕΗ αναφέρει: «Η δυνατότητα διοχέτευσης νερού από το έργο για την εξυγίανση της λίμνης των Ιωαννίνων δεν έχει ερευνηθεί από τη ΔΕΗ. Παρατηρούμε όμως ότι η διοχέτευση νερού από τον ταμιευτήρα του έργου Στενού - Καλαρύτικου θα μειώσει την απόδοσή του και θα κάνει ακόμα δυσμενέστερα τα οικονομικά στοιχεία του, ώστε ενδεχόμενα να μην κρίνεται συμφέρουσα η πραγματοποίησή του».

Στείλτε τον όβολόν σας...

Αγαπητέ αναγνώστη, βοήθησε και συ στο κτίσιμο της καινούργιας εκκλησίας που αρχίζει σύντομα στους Μηλιωτάδες. Στείλε και συ, όπου κι αν βρίσκεσαι, τον όβολόν σου, σε μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Ανεγέρ-

σεως Ι. Ν. Αγ. Αθανασίου Μηλιωτάδων ή κατέθεσέ τον στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και στο λογαρ. 359/480778 - 27 και στείλε μας την απόδειξη κατάθεσης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

ΗΠΑ: Η Μαίρη και ο Πέτρος Κίτσιος απέκτησαν κορίτσι. Να τους ζήσει.

Αρραβώνες

1. ΔΕΜΑΤΙ: Ο Νικόλαος Α. Αγγέλης αρραβωνιάστηκε με την Ελευθερία Κόντου από τη Βίτσα.

2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Η Ανθούλα Β. Παπαζώ αρραβωνιάστηκε με τον Αρσενίο Γιαννακό από το Βασιλικό Ηγουμενίτσας.

Συγχαρητήρια και καλά στέφανα.

Θάνατοι

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Έφυγε απ' τη ζωή στις 20 Φλεβάρη και κηδεύτηκε την επομένη η χωριανή μας Ελένη Γ. Μπαζαλέκου σε ηλικία 80 χρόνων.

Αιωνία της η μνήμη!

Μνημόσυνα

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 14 Φλεβάρη ετελέσθη 40ήμερο μνημόσυνο για ανάπαυση της ψυχής του Ιωάννη Κ. Οικονόμου.

Αιωνία του η μνήμη!

Εισφορές για την ανέγερση Ι. Ν. Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων

Δημήτριος Μήτσος	
Αθήνα	δρχ. 5.000
Βασίλειος Δημ. Καραγιάννης	
Αθήνα	δρχ. 5.000
Ε. Μ.	δρχ. 5000
Ευθύμιος Χρ. Κολιός	
Αθήνα	δρχ. 5.000
Νικόλαος Γ. Αγγέλης	
Ιωάννινα	δρχ. 2000
Σταυρόπουλος	δρχ. 100
Κων/νος Κ. Λάμπρης	
Δεμάτι	δρχ. 1000
Αναστάσιος Ευθ. Νικόλας	
Ιωάννινα	δρχ. 3000
Ευάγγελος Απ. Λέκκας	
Αθήνα	δρχ. 5000
Αθανάσιος Σπυρόπουλος	
Αθήνα	δρχ. 1000
Αθανάσιος Νιάφας	
Αθήνα	δρχ. 1000
Ευθύμιος Χρ. Κούλας	
	δρχ. 5.000
(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)	

ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΜΑΣ

Το εργοστάσιο της ΑΕΓ-ΕΚ Α.Ε. που βρίσκεται κοντά στο Γρεβενί ρυπαίνει το ποτάμι Άραχθο με τα διάφορα κατάλοιπα (λάδια, γράσα κλπ.) της εταιρείας, τα οποία προυν ανεξέλεγκτα στη δασική θέση «Ζουρίκα» και στη συνέχεια στο Βάρβα παραπόταμο του Άραχθου.

Αυτό διαπίστωσαν αρμόδιοι υπάλληλοι της Δ/νσης Υγιεινής και δόθηκε προθεσμία 5 ημερών στην Εταιρεία να κατασκευάσει σύστημα για την υπεδάφια διάθεση των καταλοίπων και σε περίπτωση που δε συμμορφωθεί η πιο πάνω εταιρεία θα ασκηθούν σε βάρος

της τα προβλεπόμενα από το νόμο.

Η διαπίστωση αυτή και κάθε άλλη περίπτωση ρύπανσης των ποταμών Βάρβα και Ζαγορίτσου που διέρχονται απ' το χωριό μας πρέπει να μας ανησυχεί ιδιαίτερα, γιατί τα ποτάμια αυτά είναι η πηγή ζωής για το χωριό μας και ολοκληρή την περιοχή. Μόνο μας πρέπει να προστατεύσουμε τα ποτάμια καταγγέλοντας περιπτώσεις μόλυνσης των ποταμών με αποβλήτα χοιροστίσιων, σκουπίδια, ψόφια κοτόπουλα κ.α.

Κρούομεν τον κώδωνα του κινδύνου πριν να είναι πια αργά...

ΑΠ' ΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΤΥΠΟ

Η τοπική γιαννιώτικη εφημερίδα «ΠΡΩΤΗΝΟΣ ΛΟΓΟΣ» στο φύλλο της 11ης Φεβρουαρίου 88 και με τίτλο: «Μιά συνέλευση στους Μηλιωτάδες» αναφέρει τα εξής:

Στη ΓΕΝΙΚΗ Συνέλευση του Πολιτιστικού Συλλόγου των Μηλιωτάδων, που πραγματοποιήθηκε, προ ημερών, στο γραφικό αυτό χωριό του Ζαγορίου δόθηκε η ευκαιρία να εξεταστούν διάφορα τοπικά θέματα, αλλά και να διαπιστωθεί η συνέχιση εκδηλώσεων αλληλεγγύης των κατοίκων και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Όπως γράφει ο «Παλμός των Μηλιωτάδων» — μια μικρή αλλά πολύ ενδιαφέρουσα εφημερίδα του Συλλόγου — στη Συνέλευση αυτή, ανακηρύχθηκαν νέοι ευεργέτες και δωρητές του χωριού, βραβεύτηκαν επιτυχόντες συγχωριανοί τους στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, ανακοινώθηκαν νέες δωρεές και γνωστοποιήθηκε ο προγραμματισμός δράσης του Συλλόγου για το '88.

Ιστορική σημασία έχει ένα έγγραφο, χρονολογούμενο από το 1879, που δημοσιεύει η ίδια εφημερίδα. Πρόκει-

ται για το συμφωνητικό των κατοίκων Δεματίου για την εξαγορά του χωριού τους από την Οθωμανική Κυβέρνηση, αντί του ποσού των 1500 οθωμανικών λιρών. Με το συμφωνητικό αυτό, εξουσιοδοτείται από τους κατοίκους ο συγχωριανός τους Ευξύμιος Γ. Παπιάς για τις σχετικές ενέργειες, όπως και για σύναψη δανείου, αν χρειαστεί, με υποθήκη το χωριό! Είναι απεικόνιση μίας από τις δύσκολες στιγμές των χωριών μας την εποχή της τουρκοκρατίας.

ΔΩΡΕΕΣ

Γεώργιος Γκολογιάννης	1.000
Κων/νος Γκατζιάννης	1.000
Αριστούλα Μπαζούκα	2.000
Ηλίας Ν. Κίτσιος	δολάρια 30

ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

- Διαμερίσματα με ατομικό γκαράζ και κήπο.
- Καταστήματα
- Μονοκατοικίες
- Παραθαλάσσιες μονοκατοικίες στην

Πρέβεζα
ΠΑΝΑΓ. ΤΣΙΟΥΡΗΣ ΓΡΗΓ. ΒΕΛΛΙΟΣ
ΠΟΛΙΤ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ
Καπλάνη 4 - 6 ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τηλ. 32989

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου.

Υπεύθυνος έκδοσης:

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλης Κ. Σπύρου
2. Δημήτριος Ι. Τσικουράς
3. Ηλίας Δ. Κίτσιος
4. Δημήτριος Β. Οικονόμου
5. Νικόλ. Δ. Μπαζαλέκος

υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΑΜΗΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού	δρχ. 1000
Εξωτερικού	δολλ. 20
	Μάρκα 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΝΑΓΚΗ και τις απόψεις της Εφημερίδας ή του Συλλόγου.

Σύνταξη - Επιμέλεια ύλης:
ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΣΠΥΡΟΥ

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

«ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

ΓΡΑΨΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Λογογραφικά

ΤΑ ΚΟΥΛΟΥΜΑ

Τον Θανάση Γ. Μπαζούκα

Φέτος, μέσα στο μήνα Φλεβάρη, είχαμε τη γιορταστική περίοδο του εκκλησιαστικού Τριώδιου, που λογογραφικά συμπίπτει με διάφορες λαϊκές εκδηλώσεις, που ονομάζονται Αποκριές.

Οι Αποκριές από παλιά συνηθίζεται να γιορτάζονται με μεγάλη ευθυμία, με χορούς και διασκεδάσεις, με τραγούδια σε βακχικό ρυθμό, με μεταμφιέσεις, Καρναβάλι, Γαϊτανάκι και άλλες εκδηλώσεις, που οι ρίζες τους ξεκινούν από αρχαίους λατρευτικούς και ειδωλολατρικούς συσχετισμούς και προέρχονται από αρχαία έθιμα, όπως τα Διονύσια, τα Κρόνια και τα Λουπερκάλια και έχουν σχέση με την αναζωογόνηση της φύσης την Άνοιξη και με την προκοπή της θλάστησης.

Επίλογος όλων αυτών των εκδηλώσεων είναι η Καθαρή Δευτέρα, τα Κούλουμα, όπως λέγονται, με τα οποία και θα καταπιαστούμε κυρίως στο σημείο μιάς μας αυτό.

Κούλουμα, λοιπόν, ονομάζει ο Ελληνικός Λαός τον υπαίθριο γιορτασμό της Καθαρής Δευτέρας, καθώς και τα έθιμα που τον συνοδεύουν.

Αναφέρονται επίσης και ως Κούλουμα (Κλειτορία Πελοποννήσου), Κούλουμας (Δεύκτρα Πελοποννήσου), Ανακούλουμα (Ιθάκη), Κούμουλα (Μύκονος, Πάρος κ.λπ.) και Κουμουλάδες (Κύθηρα).

Η ετυμολογία της λέξης και η αρχή του εθίμου μας είναι άγνωστα. Σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη η λέξη σχετίζεται με τη λατινική Cumulus (κούμουλος), που η αρχική της σημασία είναι σωρός. Από τη λατινική αυτή λέξη προέρχεται και η λέξη Κουλούμι και Κούμουλο ή Κουμούλι, που σημαίνει κυρίως σωρός χώματος γύρω από τον κά-

τω κορμό του κλήματος του αμπελιού. Ίσως, με τη σημασία αυτή της λέξης, να έχει κάποια σχέση και η συνήθεια που είχαν, αλλά έχουν ακόμα και σήμερα, ριζοί χωρικοί να σκάφουν την Καθαρή Δευτέρα το αμπέλι τους και να σηκώνουν τα κούλουμα γύρω από κάθε κλήμα.

Η λέξη όμως Cumulus σημαίνει και αφθονία, περισσεύμα, τέλος, επίλογος. Την άποψη αυτή ενισχύει και το γεγονός ότι στην ελληνική γλώσσα διασώθηκαν και οι τύποι Κούμουλα και Κουμουλάδες.

Αυτοί που υποστηρίζουν την ετυμολογία αυτή θεωρούν τη γιορτή αυτή, τα Κούλουμα, ως «επίλογον των βακχικών εορτών των Αποκριών, οι οποίες αρχίζουν την Πέμπτη της Κρεωφάγου και λήγουν την Καθαράν Δευτέραν».

Την Καθαρή Δευτέρα, που ονομάζεται και Πρωτονήστη Δευτέρα ή Αρχιδευτέρα, οι άνθρωποι κυρίως των πόλεων βγαίνουν σε εξοχικά μέρη, στρώνουν καταιγής νηστήσιμα φαγητά (χαλβά, ελιές, ταραμά, κρεμμύδια, σκόρδα, ραπανάκια, διάφορα θαλασσινά, καθώς και άζυμο ψωμί, τη λαγάνια), τρώνε όλοι μαζί και στη συνέχεια χορεύουν ελληνικούς χορούς, ενώ τα παιδιά πετούν τους χαρταετούς.

Το έθιμο έχει μεγάλη παράδοση στην Αθήνα, όπου οι κάτοικοι, τα παλιότερα χρόνια, έβγαζαν στις σπηλιές του Ολυμπίου Διός και στις πλαγιές του λόφου Φιλοπάππου, τρωγόπιναν από το πρωί μέχρι το βράδυ και χορεύαν με τους ήχους της λατέρνας.

Τα κούλουμα γιορτάζονταν και στην Κωνσταντινούπολη, όπου χιλιάδες κόσμου μαζεύονταν στον ελληνικότατο Συνοικισμό των Ταταούλων. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα τούρκικα ο γιορ-

τασμός ονομάζονταν «Μπακλά κουράν», από τη λέξη «μπακλά», που σημαίνει κουκκιά.

Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας συνηθίζονται και άλλα έθιμα την Καθαρή Δευτέρα.

Στον Τύρναβο, για παράδειγμα, βράζουν το φαγητό της ημέρας σε μεγάλο καζάνι τοποθετημένο σε σταυροδρόμι. Το φαγητό είναι χορτόσουπα (σπανάκι, χοιρίκι λάδι, με λίγο ρύζι και ξύδι), που την τρώνε, τραγουδώντας άσερνα τραγούδια. Έπειτα ανακηρύσσουν κάποιον βασιλιά, του μαυρίζουν το πρόσωπο, του φορούν φέσι και αφού τον τοποθετήσουν ανάποδα πάνω σε γαϊδούρι, τον περιφέρουν στην αγορά και τον υποχρεώνουν να επιβάλλει δήθεν πρόστιμα, ενώ όλοι τραγουδούν και φέρονται άσερνα. Οποσδήποτε το έθιμο θυμίζει τις «φαλλικές» γιορτές του Διόνυσου.

Σε πολλές περιοχές οι μεταμφιεσμένοι φορούν δέρματα ζώων, κρεπουν κούδονια και διασκεδάζουν τους θεατές με αυτοσχέδιες παραστάσεις (Βλάχικος ή Γύφτικος γάμος, κηδεία ή κάμιο του Καρνάβαλου κ.λπ.).

Στο χωριό Καμινή (παλιά Στρεβίνα) της Άρτας, οι χωρικοί για να διασκεδάσουν συγκεντρώνουν όλα τα σκυλιά του χωριού και τα κρεπουν με τη σειρά από σκονί, που δένουν σε δύο στρόλους πάνω από τις πηγές του χωριού. Περιτρέφουν το σκονί με ένα κομμάτι και όταν το αφήσουν ελεύθερο εκτινάσσεται το ήδη ζαλισμένο σκυλί μέσα στο νερό. Το έθιμο, πιθανόν, αποβλέπει στο να προφυλάξει τους σκύλους από τη λύσσα. Από το έθιμο αυτό η Καθαρή Δευτέρα ονομάστηκε Σκυλογιορτή και τοπικά «Σκυλοκνιά».

Η Καθαρή Δευτέρα, όπως

και όλες οι μέρες της Αποκριάς, θεωρείται κατάλληλη για μαντικές ενέργειες. Οι ανύπαντρες κοπέλες προσπαθούν με διάφορα μέσα να προκαλέσουν όνειρα που να φανερώνουν το μελλοντικό σύζυγο. Ένα από τα μέσα αυτά είναι η αρμυροκουλούρα. Αυτή ζυμώνεται σε πολλά μέρη της Ελλάδας και τρώγεται συνήθως την Καθαρή Δευτέρα από ανύπαντρους νέους και ιδιαίτερα νέες. Πιστεύεται ότι στα όνειρα της νύχτας, που ακολουθεί την κατανάλωση της αρμυροκουλούρας, ο ενδιαφερόμενος ή ενδιαφερόμενη θα ιδεί το μέλλοντα ή τη μέλλουσα σύζυγο.

Το αλεύρι το συγκεντρώνουν, φανερά ή κρυφά, από τρία πρωτοστέφανα σπίτια και το ζυμώνουν και το ψήνουν κοπέλες που έχουν τους γονείς τους ή παντρεμένες που οι άντρες τους ζούνε. Η μία απ' αυτές φέρνει το αλάτι, η δεύτερη το αλεύρι και η τρίτη το νερό, αυτό αμιγές. Η ποσότητα από τα τρία είδη είναι η ίδια.

Με τη δίψα που δημιουργεί το πολύ αλάτι, τα όνειρα, τα σχετικά με τη δίψα που ταλαιπωρεί το άτομο, είναι άφθονα. Από τη δίψα αυτή, είναι φυσικό, να τρέχουν να το απαλλάξουν πρόσωπα γνωστά και άγνωστα σ' αυτό το πρόσωπο, για το οποίο ενδιαφέρεται ο νέος ή η νέα. Η ανακοίνωση, αργότερα, του ονείρου σε πρόσωπα, που συνδέονται με το αγαπώμενο, διευκολύνει τη δημιουργία ευνοϊκής ατμόσφαιρας για πλησίαση.

Η συνήθεια της αρμυροκουλούρας ανήκει στις μαγικές τελετές για την πρόκληση μαντικών ονείρων για γάμο. Τέτοιες μαγικές συνήθειες είναι ακόμα ο κλήσοντας, ο κατάδεσμος της μοίρας, το μακαρόνι της Αποκριάς, τα κόλλυβα του

(Συνέχεια στη σελ. 4)

Η ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΔΕΜΑΤΙ ΤΟ 1879

Το έγγραφο του Ευθυμίου Παππά

Συνεχίζοντας την αναφορά μας στην εξαγορά του χωριού Δεμάτι το 1879 από τον Ευθύμιο Ι. Παππά, δημοσιεύουμε σήμερα το έγγραφο που συνέταξε ο ίδιος, μετά τη συμφωνία του με τους κατοίκους του χωριού, και το οποίο απέστειλε προς τη Μητρόπολη Ιωαννίνων. Το έγγραφο αυτό έχει ως εξής:

«ΑΡΙΘ. 1326: (Κώδικας επαρχίας Ιωαννίνων, έτη 1877 - 1882, άνευ αριθμώσεως).

Διά του παρόντος έγγραφου δηλοποιώ ό ύποφαινόμενος Ευθύμιος Ι. Παππας έκ του χωριού Δεμάτι, ότι τό χωρίον Δεμάτι, όπερ διαπραγματεύομαι ν' αγοράσω παρά της Σεβαστής Κυβερνήσεως ως έντολοδόχος των συγχωριανών μου κατά τό υπό σημερινήν ήμερομηνίαν δοθέν παρ' αυτών εις χείρας μου έγγραφον, άμα γίνη ή αγορά έπ' όνόματι μου, διακηρύττω διά του παρόντος μου, ότι όλόκληρον τό χωρίον Δεμάτι, ήτοι γαΐαι, καλλιεργήσιμοι και μή, βοσκήσιμοι και μή, όσπίτια, άρπέλια, και λοιπά έν γένει, άπερ κείνται έντός των όρίων του έν λόγω χωρίου, έκτός της εις έμέ υπάρχουσας μπάστινας μετά των έξαρτημάτων αυτής και όσπίτιού μου και λοιπών, είνε διά λογ'ομίον των συγχωριανών μου και όπόταν μοί πληρώσωσι οί χωριανοί μου όλόκληρον τό αντίτιμον της αγοράς έκ (1.500) λιρών όθωμ. και τάς διά τήν έκδοσιν των Βασιλικών τίτλων δαπάνας και λοιπά και τούς τόκους κατά τό υπό σημερινήν ήμερομηνίαν δοθέν μοι έγγραφον, ύπόσχομαι νά μεταβιάσω δι' έπ'οσήμου φεραγάτι τήν μπάστιναν ενός έκάστου συγχωριανού μου εις όνομα αυτού άπροφασίτως, διότι όλα τά χρήματα διά τήν αγοράν και λοιπά

έλαβον πληρεξουσιότητα παρά των συγχωριανών μου κατά τό υπό σημερινήν χρονολογίαν δοθέν μοι έγγραφον τά κατέβαλα έγώ διά δανείου γενομένου επί ύποθήκη του έν λόγω χωρίου. Έάν όμως δέν μοί πληρώσωσι όλόκληρον τό ποσόν του αντίτιμου και των λοιπών δαπανών και τούς τόκους, διά τήν έντελή έξώφλησιν των όποίων εισίν άλληλέγγυοι οί συγχωριανοί μου, δέν είμαι ύποχρεωμένος νά μεταβιάσω τήν μπάστιναν ενός έκάστου εις όνομά του, αλλά θά εξακολουθη ή έν τω υπό σημερινήν ήμερομηνίαν έγγραφω ύπάρχουσα συμφωνία μεταξύ έμού και των συγχωριανών μου. Προσέτι δέ δηλοποιώ ότι εις τό παρόν έγγραφον ύπογράφονται και τά τέκνα μου, ίνα και αυτά ωσιν ύποχρεωμένα μετά τόν θάνατόν μου νά συμμορφωθώσι μέ τό παρόν έγγραφόν μου και μέ τό υπό σημερινήν ήμερομηνίαν δοθέν μοι παρά των συγχωριανών μου έγγραφον. Προσέτι δηλοποιώ ότι ή έκτίμησις της μπάστινας ενός έκάστου και του όσπίτιού και των άρπελώνων και λοιπόν έξαρτημάτων θέλει γίνεи παρά των προκρίτων του χωρίου μου, και έν περιπτώσει διαφωνίας ή άντιτάσεως τινος των συγχωριανών μου θέλω θέσει όριστικώς και άμετακλήτως τήν γνώμην μου έγώ και τοιοιτοτρόπως θέλει γίνεи τό δεύτερι δι' όλας τάς μπάστινας ενός έκάστου, ίνα γνωρίζη έκαστος τήν αναλογισθεΐσαν εις τήν μπάστινάν μου ποσότητα των χρημάτων του αντίτιμου, δαπανών τόκων και λοιπών. Έφ' ό δίδει τό παρόν έγγραφόν μου εις τούς χωριανούς μου προς ένδειξιν και ασφάλειάν των και προς πίστωσιν θέλει καταχωρηθεи εις τόν Κώδικα της Γερās Μητροπόλεως και

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1987

Α' ΕΣΟΔΑ

1. Υπόλοιπο προηγούμενου έτους 1986:	334.086 δρχ.
2. Ετήσιες συνδρομές μελών	44.000 δρχ.
3. Ετήσιες συνδρομές εφημερίδας:	111.679 δρχ.
4. Ημερολόγια:	17.100 δρχ.
5. Δωρεές:	48.443 δρχ.
6. Διάθεση βιβλίων:	2.500 δρχ.
7. Εγγραφές νέων μελών:	1.000 δρχ.
8. Αποκριάτικος χορός:	214.450 δρχ.
9. Οικονομική ενίσχυση μελών:	19.000 δρχ.
10. Βιντεοκασσέτες:	6.500 δρχ.
11. Εκδρομή:	31.000 δρχ.
12. Πανηγύρι 8ης Σεπτεμβρίου:	70.830 δρχ.
13. Διάθεση δερμάτων	12.500 δρχ.
14. Τόκοι:	52.376 δρχ.
Σύνολο εσόδων:	965.464 δρχ.

Β' ΕΞΟΔΑ

1. Γιορτές:	5.305 δρχ.
2. Ταχυδρομικά τέλη:	36.136 δρχ.
3. Έκδοση εφημερίδας:	140.000 δρχ.
4. Αποκριάτικος χορός:	198.411 δρχ.
5. Γραφικά - Εΐδη γραφείου:	7.978 δρχ.
6. Χαλικόστρωση δρόμου - αυλής σχολ.:	25.000 δρχ.
7. Φιλανθρωπική ενίσχυση:	20.000 δρχ.
8. Ενίσχυση σχολείων:	13.720 δρχ.
9. Βιντεοκασσέτες:	5.800 δρχ.
10. Βραβεύσεις:	26.000 δρχ.
11. Εκτύπωση ημερολογίων:	12.000 δρχ.
12. Ισοπέδωση οικοπέδου εκκλησίας:	60.000 δρχ.
13. Δημοσιεύσεις:	4.000 δρχ.
14. Πανηγύρι 8ης Σεπτεμβρίου:	44.165 δρχ.
15. Διοργάνωση εκδρομής:	40.000 δρχ.
16. Ενοίκιο - Επίπλωση Κτηνιατρείου:	42.490 δρχ.
Σύνολο εξόδων:	681.005 δρχ.

Γ' ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

α. Σύνολο εσόδων:	965.464 δρχ.
β. Σύνολο εξόδων:	681.005 δρχ.
γ. Υπόλοιπο σε νέα χρήση:	284.459 δρχ.

ΤΑ ΚΟΥΛΟΥΜΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 3)
ψυχασόββατου, τα τούφλια του αβγού κ.λπ.

Σε μερικές περιοχές, παλιότερα, οι διασκεδάσεις για τα Κούλουμα περιλάμβαναν άλλες εκδηλώσεις, όπως η μίμηση του αγώνα και της σποράς των χωραφιών (Θράκη), καθαρισμός φωπές, προγνώση των εποχιακών αλλαγών κ.λπ.

Και εδώ, όμως, πρέπει να τελειώσουμε με τα Κούλουμα. Επικυρωθεи παρά του Σεβασμιωτάτου Αρχιερέως προς ένδειξιν και ύποφαινόμεναι: (ύπογραφή) Θύμιος Ιωάννου Παππας, βεβαιώνω τά άνωθεν έν Δεμάτι τη 19 8)βρίου 1879 Χρήστος Θύμιος, Βασίλη Θύμιος».

λουμα, τα έθιμα και τις λαϊκές παραδόσεις που τα συνδέουν.....

Σήμερα, δυστυχώς, άρχισαν σιγά - σιγά να σβήνουν τα ανόθευτα έθιμα με την παραδοσιακή τάξη και οι παλιές συνήθειες. Αυτά όλα ποδοπατούνται από σύγχρονους έξαλλους χορούς σε κλειστά κέντρα.

Σήμερα, γελοιοποιόι του εαυτού μας, χάρτινα ράκη της ψυχικής ασχήμας, αποθηριασμένοι και τυφλοί στο συμφέρον, αποκρέβουμε και νηστεύουμε με τον τρόπο μας.....

Μ' έναν τρόπο, που ισοπεδώνει την προσωπικότητά μας και μας δημιουργεί αποθήσεις και συμπλέγματα.....